

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-639-P-54-12/15-35-16

Zagreb, 04. ožujka 2015.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **u predmetu dužnosnika Veljka Kajtazija, zastupnika u Hrvatskom saboru**, pokrenutom Odlukom Povjerenstva broj: SI-54/12. od 06. ožujka 2013. g., na 86. sjednici održanoj 04. ožujka 2015. g., donosi sljedeću

ODLUKU

Propustom pravovremenog i pravilnog poduzimanja radnji kojima bi zaštitio vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene dužnosti, kao i povjerenje građana, na način da se nije izuzeo iz postupka glasovanja u Savjetu za nacionalne manjine pri donošenju odluke o raspodjeli financijskih sredstava Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ za 2012. i 2013. g., a radi se o udruzi koja je interesno povezana s dužnosnikom u smislu članka 4. stavka 5. ZSSI-a, obzirom da je dužnosnik Veljko Kajtazi njezin osnivač i bivši predsjednik, te je dužnosnik bio član navedene udruge i u trenutku donošenja odluke o dodjeljivanju sredstava, a sredstva su između ostalog dodjeljivana za projekte izdavanja knjiga i zbornika u kojima je dužnosnik bio suautor i urednik, dužnosnik Veljko Kajtazi, zastupnik u Hrvatskom saboru, počinio je povredu članka 5. stavka 1. ZSSI-a,

Obrazloženje

Povjerenstvo je na 5. sjednici održanoj 6. ožujka 2013.g., pokrenulo postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Veljka Kajtazija, zastupnika u Hrvatskom saboru. Na odluku Povjerenstva o pokretanju postupka dužnosnik Veljko Kajtazi dostavio je pisano očitovanje u zakonom propisanom roku, koje je zaprimljeno u knjizi ulazne pošte Povjerenstva 17. travnja 2013. g., pod brojem 711-U-608-SI-54/12.

U očitovanju dužnosnik Veljko Kajtazi u bitnome navodi da je dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru počeo obnašati 22. prosinca 2011.g., kada je izabran za zastupnika austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine, kao nezavisni zastupnik.

U odnosu na **Romski karate klub Shiro – Zagreb**, dužnosnik je naveo da je stupanjem na javnu dužnost zastupnika obavljao funkciju predsjednik navedenog kluba, a riječ je o pravnoj osobi, odnosno udruzi građana koja je registrirana temeljem Zakona o udrugama, ali nije aktivna posljednjih 5 godina niti ostvaruje prihode ili rashode, što je vidljivo iz financijske dokumentacije o poslovanju po žiro-računu udruge Romski karate klub Shiro – Zagreb. Do neaktivnosti udruge došlo je uslijed smanjenja broja članova na minimalni broj, koji je bio nedovoljan za organizirano djelovanje udruge.

U odnosu na **Udrugu za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“**, dužnosnik je naveo kako u trenutku stupanja na javnu dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru nije bio član upravnog ili nadzornog tijela navedene udruge, koja je registrirana temeljem Zakona o udrugama, već je isključivo njezin osnivač i aktualni član. U udruzi je obavljao funkciju predsjednika do 11. lipnja 2011.g., kada je razriješen dužnosti predsjednika a za predsjednicu Udruge izabrana je Anka Dalipovski.

U odnosu na **Romsko nacionalno vijeće**, u kojem dužnosnik obavlja funkciju predsjednika, dužnosnik Veljko Kajtazi ističe kako u vrijeme njegova stupanja na dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru navedena udruga nije niti postojala. Ista je osnovana 08. travnja 2012.g., a upisom u Registar udruga 27. srpnja 2012.g. dobila je status pravne osobe. Prema navodima dužnosnika, radi se o krovnoj organizaciji romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, koja aktivno djeluje od osnivanja i ostvaruje značajne rezultate koji dovode do poboljšanja ukupnog položaja romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Dužnosnik ističe kako ne smatra da je u odnosu na navedenu udruhu bio u sukobu interesa, jer ista nije ostvarila prihode na temelju odluka o dodjeli financijskih sredstava od strane Savjeta za nacionalne manjine, čiji je dužnosnik član po svom položaju, niti od strane Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, u kojem je dužnosnik zamjenik predsjednika također po svom položaju Naime, udruga Romsko nacionalno vijeće je na temelju podnesenih projektnih prijedloga na javne natječaje ministarstava i drugih institucija i organizacija dobila sredstva za realizaciju projekata obilježavanja Dana sjećanja na romske žrtve holokausta i projekta obilježavanja Svjetskog dana romskog jezika, kao i Simpozija o romskom jeziku. Dužnosnik napominje kako niti na jednu odluku o dodjeli sredstava udruzi Romsko nacionalno vijeće nije utjecao niti je mogao utjecati obzirom na obnašanje javne dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru.

U odnosu na **Savjet za nacionalne manjine**, dužnosnik ističe da je kao zastupnik romske i 11 drugih nacionalnih manjina po službenoj dužnosti, odnosno po položaju jedan od ukupno 19 članova Savjeta za nacionalne manjine temeljem članka 36. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Članovi Savjeta čine 7 zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru i 12 članova – pripadnika pojedinih nacionalnih manjina. Savjet financijska sredstva dodjeljuje manjinskim udrugama temeljem podnesenih projektnih prijedloga i primjenom Metodologije za praćenje i dodjeljivanje sredstava.

Prema kriterijima utvrđenim u Metodologiji, projektni prijedlog pojedine udruge ne uzima se u razmatranje ako od osnivanja udruge nije prošlo najmanje dvije godine. Kako je Romsko nacionalno vijeće osnovano 2012. g., nije niti podnosilo projektne prijedloge Savjetu za nacionalne manjine niti je Savjet za nacionalne manjine dodijelio financijska sredstva Romskom nacionalnom vijeću.

U odnosu na **Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome**, koje je osnovano odlukom Vlade Republike Hrvatske, te je posebnom odlukom Vlade utvrđeno da Povjerenstvo, uz predsjednika kojeg Vlada imenuje iz reda potpredsjednika Vlade, ima i zamjenika predsjednika i da tu funkciju, po dužnosti, odnosno po položaju, obavlja zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru. Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, uz predsjednika i zamjenika predsjednika, čini još 30 članova, uključujući i 9 predstavnika iz reda pripadnika romske nacionalne manjine koje predlaže Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske. Navedeno Povjerenstvo imenovalo je radnu skupinu, čiji dužnosnik nije bio član i koja, prema posebnim kriterijima, utvrđuje prijedlog odluke o dodjeli financijskih sredstava osiguranih u Državnom proračunu za te namjene. Dužnosnik napominje kako Povjerenstvo nije dodijelilo financijska sredstva udruzi Romsko nacionalno vijeće niti udruzi Romski karate klubu Shiro – Zagreb, odnosno dvjema udrugama u kojima dužnosnik obavlja dužnost predsjednika, stoga dužnosnik smatra da nije niti mogao biti u sukobu interesa.

U odnosu na **Radnu skupinu za praćenje Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. – 2015. g.**, dužnosnik navodi da je Vlada Republike Hrvatske imenovala posebnom odlukom Radnu skupinu za praćenje Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. – 2015. g. Navedenu radnu skupinu, pored predstavnika državnih tijela, čine i predstavnici romske nacionalne manjine, a u istu dužnosnik nije bio imenovan niti je bio njezin član, a ista nije niti odlučivala o dodjeli financijskih sredstava udrugama romske nacionalne manjine koje su navedene u Odluci ovog Povjerenstva o pokretanju postupka protiv dužnosnika.

Nadalje, dužnosnik napominje kako nije utjecao na Branka Sočanca, predstojnika Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kako bi se dodijelila financijska sredstava udrugama u kojima obnaša funkcije.

U odnosu na okolnost da je obnašanje javne dužnosti koristio kako bi utjecao na dodjelu iznosa od 70.000,00 kuna od strane Savjeta za nacionalne manjine Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu za promicanje romskog jezika i rječnika „Romsko-hrvatski i hrvatsko-romski rječnik“ čiji je dužnosnik autor, dužnosnik je naveo da je Savjet za nacionalne manjine dodijelio financijska sredstva za promicanje navedenog Rječnika prije njegovog stupanja na javnu dužnost, dok u odnosu na utjecaj na dodjelu 45.000,00 kuna trgovačkom društvu AINE d.o.o. iz Zagreba, koje je bilo izdavač knjige Romsko-hrvatski i hrvatsko-romski rječnik dužnosnik navodi kako je riječ o neistinitim tvrdnjama.

Naime, dužnosnik navodi da je Savjet za nacionalne manjine podržao izdavanje knjige „Gramatika romskog jezika“, čiji su autori Ljatif Demir i Nevsija Durmiš, te da Savjet za nacionalne manjine nije financirao izdavanje Rječnika čiji je dužnosnik autor u razdoblju u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost, obzirom da je Rječnik izdan 2008.g.

Slijedom iznesenog, dužnosnik Veljko Kajtazi navodi kako od trenutka stupanja na dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru nije postupao suprotno odredbama ZSSI-a na način kako mu se to u Odluci ovog Povjerenstva o pokretanju postupka stavlja na teret. U privitku očitovanja dužnosnik je dostavio Odluku o predstavljanju i zastupanju Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ od 11. lipnja 2011.g., te Rješenje o upisu promjene osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje navedene udruge od 27. rujna 2011.g.

Povjerenstvo je u predmetnom postupku zatražilo očitovanje i dostavu relevantnih podataka i dokumentacije od Vlade Republike Hrvatske, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Savjeta za nacionalne manjine, Ureda za ljudska prava – Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, Državnog ureda za reviziju, Ministarstva financija, Financijske agencije, udruge Romsko nacionalno vijeće, Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, udruge Romski karate klub Shiro – Zagreb. Pribavljeni su i Zapisnici sa sjednica Savjeta za nacionalne manjine, te je izvršen uvid u Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina pri Ministarstvu uprave.

Na zahtjev Povjerenstva **Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina 13. svibnja 2013.g.** dostavio je očitovanje u kojem se navodi kako sukladno Zaključcima Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome od 22. prosinca 2001.g., do dana izrade očitovanja iz Državnog proračuna Republike Hrvatske nisu doznavačavana sredstva udrugama Romsko nacionalno vijeće, Romski karate klub Shiro – Zagreb niti Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, dok je sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske od 12. prosinca 2012.g. o dodjeli sredstava za pomoć institucijama za humanitarne aktivnosti doznačen iznos od 600.000,00 kuna udruzi Romsko nacionalno vijeće. U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013.g. na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina osigurana su sredstva za rad udruge Romsko nacionalno vijeće u iznosu od 1.500.000,00 kuna. Nadalje, Vlada Republike Hrvatske Rješenjem o odobrenju sredstava na teret Proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013.g. odobrila je iznos od 300.000,00 kuna za obnovu i uređenje poslovnog prostora također udruzi Romsko nacionalno vijeće.

Na zahtjev Povjerenstva **Savjet za nacionalne manjine 13. svibnja 2013. g.** dostavio je očitovanje u odnosu na sufinanciranje udruga Romsko nacionalno vijeće, Romski karate kluba Shiro – Zagreb i Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

U očitovanju Savjet za nacionalne manjine navodi da je na 47. sjednici održanoj 13. travnja 2012.g. donio Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2012.g., kojom je Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ dodijeljen ukupni iznos od 150.000,00 kuna, i to iznos od 70.000,00 kuna za program izdavaštva, za tiskanje Romske narodne poslovice i zbornika Položaj romskog jezika u obitelji, čiji je suautor dužnosnik Veljko Kajtazi, te iznos od 80.000,00 kuna za ostvarivanje programa kulturne manifestacije Svjetski dan romskog jezika Zagreb. Navedenom Odlukom nisu sufinancirani programi udruga Romsko nacionalno vijeće i Romski karate klub Shiro – Zagreb.

Nadalje, u očitovanju se navodi kako je Savjet za nacionalne manjine na 52. sjednici održanoj 18. travnja 2013.g. donio Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013.g., kojom je Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ dodijeljen ukupni iznos od 180.000,00 kuna, i to iznos od 60.000,00 kuna za program izdavaštva, za tiskanje zbornika Svjetski dan romskog jezika i znanstvene publikacije Predvečerje rata, autora Danijela Vojka, te iznos od 120.000,00 kuna za ostvarivanje programa kulturne manifestacije Svjetski dan romskog jezika i Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Holokausta. Navedenom Odlukom nisu sufinancirani programi udruga Romsko nacionalno vijeće i Romski karate klub Shiro – Zagreb.

Savjet za nacionalne manjine u očitovanju ističe kako Odluke o rasporedu sredstava nakon pregleda prijavljenih programa Savjetu predlaže Povjerenstvo za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina, o čemu na javnoj sjednici glasuje svih 19 članova Savjeta za nacionalne manjine. Navedeno Povjerenstvo u 2013.g. sastojalo se od 3 člana Savjeta i 2 vanjska člana.

Uz očitovanje, Savjet za nacionalne manjine dostavio je Odluku o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2012. i 2013.g., Zbirni zapisnik sa sastanka Povjerenstva za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina od 23. ožujka 2012.g. i od 25. ožujka 2013.g., Odluku o predstavljanju i zastupanju Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ od 26. rujna 2011.g., te Dopis broj: 82/11. o dostavi Zapisnika sa izborne skupštine Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

Povjerenstvo je od dužnosnika Veljka Kajtazija kao predsjednika udruge Romsko nacionalno vijeće zatražilo očitovanje na okolnost broja članova udruge Romsko nacionalno vijeće, te na okolnost koliko je članova navedene udruge koji su ujedno i korisnici sredstava iz programa za dodjelu sredstava iz državnog proračuna. U očitovanju od **29. svibnja 2013. g. dužnosnik Veljko Kajtazi, kao predsjednik udruge Romsko nacionalno vijeće**, navodi da udrugama Romsko nacionalno vijeće i Romski karate klub Shiro – Zagreb nisu dodijeljena financijska sredstava od Savjeta za nacionalne manjine.

Nadalje se u ovom očitovanju navodi da su Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ dodijeljena određena financijska sredstva za realizaciju projekata koji su bili prijavljeni na javnom natječaju. U odnosu na upit o broju članova udruge Romsko nacionalno vijeće dužnosnik je dostavio Popis udruga koje su članovi udruge Romsko nacionalno vijeće, iz kojeg proizlazi da se radi 30 članova – udruga romske nacionalne manjine, kao i da se obodrena sredstva u Državnom proračunu dodjeljuju u mjesečnim obrocima i koriste za djelatnost udruge Romsko nacionalno vijeće, te da udruge koje su članovi Romskog nacionalnog vijeća, nisu izravni korisnici navedenih sredstava.

Uz očitovanje, dužnosnik je dostavio Statut udruge Romsko nacionalno vijeće, Popis udruga članova Romskog nacionalnog vijeća, te Zahtjev za upis promjena u Registar udruga za udruhu Romski karate klub Shiro – Zagreb sa dokumentacijom o održanoj Skupštini na kojoj je dužnosnik razriješen dužnosti predsjednika navedene udruge.

U svrhu utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti o postupku dodjele sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za potrebe nacionalnih manjina, kojim su sredstva dodijeljena i udruzi Romsko nacionalno vijeće, Povjerenstvo je od **Vlade Republike Hrvatske** zatražilo očitovanje o razlozima i kriterijima kojima se Vlada rukovodila prilikom dodjele sredstava za pomoć institucijama za humanitarne aktivnosti na teret državnog proračuna za 2012.g. u iznosu od 600.000,00 kuna, te za 2013.g. u iznosu od 1.500.000,00 kuna, kao i da li su se za dodjelu sredstava javljale i druge institucije bilo romske ili neke druge nacionalne manjine.

Na ovaj zahtjev Povjerenstva **Ured potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske 10. lipnja 2013.g., po Nevenu Mimici, tadašnjem potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske za unutarnju, vanjsku i europsku politiku**, dostavio je očitovanje u kojem se navodi kako su u Prijedlogu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013.g. predložili Hrvatskom saboru posebnu stavku kojom bi se financiralo djelovanje udruge Romsko nacionalno vijeće, kao udruge romske nacionalne manjine koja okuplja i koordinira aktivnosti nekoliko desetaka drugih romskih udruga, i to kao potpora i jačanje prava nacionalnih manjina. Isto tako, Vlada Republike Hrvatske i potpredsjednik Vlade za unutarnju, vanjsku i europsku politiku podržali su i financijske zahtjeve za potporu i stvaranje smještajnih i financijskih uvjeta za rad udruga nacionalnih manjina koje su to zatražile, a za koje je ocijenjeno da imaju širi značaj za nacionalne manjine.

U svrhu utvrđivanja činjenice da li je dužnosnik Veljko Kajtazi sudjelovao u postupku glasovanja prilikom odlučivanja o dodjeli sredstava Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ zatraženo je od **Savjeta za nacionalne manjine** očitovanje, koji se dopisom od **10. travnja 2014. g.** očitovao kako su dodijelili financijska sredstva za 2012. i 2013.g. za ostvarivanje programa izdavaštva i programa kulturnih manifestacija Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, a o čemu su se detaljno očitovali dopisom od 13. svibnja 2013.g.

No, Savjet za nacionalne manjine nije se očitovao na okolnost da li je dužnosnik sudjelovao u postupku glasovanja prilikom odlučivanja o dodjeli sredstava, a što je dopisom zatraženo.

Na zahtjev Povjerenstva **predsjednik udruge Romski karate klub Shiro – Zagreb Agron Tahiri** 18. travnja 2014.g. dostavio je očitovanje u kojem se navodi kako dužnosnik Veljko Kajtazi nije primao naknadu za rad u navedenom klubu, te da je navedeni klub posljednjih 5 – 6 g. neaktivan. Od **Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“** Povjerenstvo je zatražilo očitovanje tko su autori Zbornika Svjetski dan romskog jezika, te Položaj romskog jezika u obitelji, kao i da li je dužnosnik primao naknadu za rad u navedenoj Udruzi. U očitovanju Udruge od 16. travnja 2014.g. navedeno je kako je dužnosnik Veljko Kajtazi osnivač Udruge, te da je obavljao funkciju predsjednika Udruge do lipnja 2011.g., kao i da mu nije isplaćivana nikakva naknada za rad, jer Statutom udruge nije niti predviđena naknada za obavljanje bilo koje dužnosti u Udruzi. Nadalje, dužnosnik je u zborniku do 2009.g. imao funkciju urednika, 2010.g. bio je jedan od uređivača, 2011.g. dužnosnik je bio urednik, a 2012.g. vodio se kao autor zbornika. Na zahtjev Povjerenstva udruga **Romsko nacionalno vijeće 23. travnja 2014. g.** dostavila je očitovanje u kojem se navodi da dužnosnik Veljko Kajtazi, koji obavlja funkciju predsjednika navedene udruge, nije primao naknadu za svoj rad u udruzi, ali je ostvario pravo naknadu putnih troškova i drugih opravdanih troškova vezanih za obavljanje dužnosti predsjednika udruge Romsko nacionalno vijeće.

Na zahtjev Povjerenstva **Državni ured za reviziju 23. travnja 2014. g.** dostavio je očitovanje u kojem se navodi kako nije provedena revizija za udrugu Romsko nacionalno vijeće za 2012. g.

Od **Ministarstva financija, Porezne uprave, Središnjeg ureda 10. prosinca 2014. g.** Povjerenstvo je zaprimilo dokumentaciju o prihodima koje je dužnosnik ostvario u razdoblju od 2012. do 2013.g. Iz dostavljene dokumentacije ne proizlazi da bi dužnosniku bila isplaćena naknada od Savjeta za nacionalne manjine i Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome, kao niti od udruga Romsko nacionalno vijeće, Romski karate klub Shiro – Zagreb i Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

Od Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske Povjerenstvo je zatražilo očitovanje da li je navedeni Ured predlagao Vladi Republike Hrvatske kojim bi se udrugama nacionalnih manjinama trebala dodijeliti sredstva iz državnog proračuna, a koje je Vlada svojom Odlukom od 12. prosinca 2012.g. obuhvatila kao pomoć institucijama za humanitarne aktivnosti u Republici Hrvatskoj, da li su predlagali Vladi osiguranje sredstava iz državnog proračuna za udrugu Romsko nacionalno vijeće, odnosno da li su u državnom proračunu za 2013.g. osigurana sredstva za udrugu Romsko nacionalno vijeće u iznosu od 1.500.000,00 kuna, te iznosu od 300.000,00 kuna iz proračunske zalihe.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina 15. svibnja 2014. g. dostavio je očitovanje u kojem je navedeno kako nisu predlagali Vladi Republike Hrvatske kojim bi se udrugama nacionalnih manjina trebala dodijeliti sredstva iz državnog proračuna, uključujući i udruge koje su dobile sredstva kao pomoć institucijama za humanitarne aktivnosti. Napominju kako je prilikom izrade proračuna za 2013.g. s projekcijama za 2014. i 2015.g. Ministarstvo financija povećalo limit financijskih sredstava na razdjelu 020-Vlada Republike Hrvatske – pozicija Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina za osiguranje sredstava udrugama Romsko nacionalno vijeće, Srpsko narodno vijeće i Savez mađarskih udruga. Ured također nije uputio zahtjev za odobrenje sredstava iz proračunske zalihe Državnog proračuna kojom je udruzi Romsko nacionalnom vijeće odobren iznos od 300.000,00 kuna za obnovu i uređenje poslovnog prostora.

Na zahtjev Povjerenstva **dužnosnik Veljko Kajtazi kao predsjednik udruge Romsko nacionalno vijeće 01. prosinca 2014. g.** dostavio je očitovanje u odnosu na utrošena dodijeljena sredstva u iznosu od 300.000,00 kuna. U očitovanju je navedeno kako je dodijeljeni iznos u cijelosti utrošen na izradu projekta uređenja poslovnog prostora u Zagrebu, na adresi Ilica 215, na troškove otklanjanja posljedica poplave i saniranja sustava kanalizacije, te druge hitne radove u poslovnom prostoru na navedenoj adresi, kao i na nabavu uredske opreme i namještaja za potrebe poslovnog prostora udruge Romsko nacionalno vijeće. Uz očitovanje dužnosnik je dostavio Pregled utroška sredstava dodijeljenih udruzi Romsko nacionalno vijeće iz proračunske zalihe državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013.g., te Dopis udruge Romsko nacionalno vijeće Ministarstvu financija – Sektoru za izvršavanje državnog proračuna od 04. veljače 2014. g.

Povjerenstvo je od **Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalne strategije za Rome** zatražilo očitovanje da li je navedeno Povjerenstvo predlagalo Vladi Republike Hrvatske tijekom 2012. i 2013.g. dodjelu financijskih sredstava iz državnog proračuna za udruhu Romsko nacionalno vijeće, kao i da li su takva sredstva na prijedlog Povjerenstva i dodijeljena navedenoj udruzi. U očitovanju zaprimljenom 23. prosinca 2014.g. navedeno je kako Povjerenstvo nije predlagalo dodjelu financijskih sredstava iz državnog proračuna za udruhu Romsko nacionalno vijeće niti su u navedenom razdoblju navedenoj udruzi doznacavana sredstva.

Nakon podnesenog pisanog očitovanja dužnosnika i uvida u cjelokupni spis predmeta, Povjerenstvo je na 86. sjednici 04. ožujka 2015. g. raspravljao o donošenju odluke u predmetu dužnosnika Veljka Kajtazija. Na sjednici je utvrđeno kako je nakon pokretanja postupka na 5. sjednici Povjerenstva održanoj 06. ožujka 2013.g. zaprimljena još jedna prijava protiv dužnosnika Veljka Kajtazija, koja je zaprimljena pod poslovnim brojem R-39/13. Kako se u navedenoj prijavi u bitnom navode iste sporne činjenice i okolnosti, predmet pod poslovnim brojem R-39/13. spojen je u premet pod poslovnim brojem P-54/12. (SI-54/12.).

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 3. ZSSI-a propisano je da su zastupnici u Hrvatskom saboru dužnosnici u smislu navedenog zakona, slijedom čega je Veljko Kajtazi, kao zastupnik u Hrvatskom saboru, dužan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti, te povjerenje građana.

U postupku je utvrđeno kako Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome **nije predlagalo** dodjelu sredstava udrugama Romsko nacionalno vijeće, Romski karate klub Shiro - Zagreb niti Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“. Radna skupina za praćenje Akcijskog plana Desetljeće za uključivanje Roma 2005. – 2015. g. također nije odlučivala o dodjeli sredstava udrugama s kojima je dužnosnik Veljko Kajtazi interesno povezan, dok Savjet za nacionalne manjine nije dodjeljivao sredstva udrugama Romsko nacionalno vijeće i Romski Karate klub Shiro – Zagreb. Projektni prijedlog udruge Romsko nacionalno vijeće prema kriterijima utvrđenim u Metodologiji nije se niti mogao uzeti u razmatranje obzirom da nije prošlo najmanje dvije godine od osnivanja, a navedena druga osnovna je 2012.g. Iznos koji je od strane Savjeta za nacionalne manjine dodijeljen Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ za promicanje romskog jezika i rječnika Romsko-hrvatski i hrvatsko-romski rječnik, dodijeljen prije stupanja Veljka Kajtazija na dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru.

Povjerenstvo je uvidom u prikupljene podatke i dokumentaciju utvrdilo kako su udruzi Romsko nacionalno vijeće svake godine dodjeljivana sredstva od strane Vlade Republike Hrvatske. Tako je udruga Romsko nacionalno vijeće iz državnog proračuna za 2012.g. dobila iznos od 600.000,00 kuna, za 2013.g. iznos od 300.000,00 kuna za uređenje poslovnih prostora i 1.500.000,00 kuna, od kojih je iskorišteno 900.000,00 kuna, dok je iznos od 600.000,00 kuna vraćen u državni proračun. Dodjeljivana su sredstva i iz posebnih stavki Vlade Republike Hrvatske, izvan predviđenih sredstava koja se dodjeljuju preko Savjeta za nacionalne manjine i po prijedlogu tadašnjeg potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske Nevena Mimice, bez da je prijedlog za takvu dodjelu sredstava upućen od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ili Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalne strategije za Rome.

Uvidom u Zapisnike sa Sjednice Savjeta za nacionalne manjine utvrđeno je kako je dužnosnik Veljko Kajtazi bio prisutan na sjednicama na kojima se odlučivalo o raspodjeli sredstava osiguranih u Državnom proračunu, te je sudjelovao i u postupku glasovanja pri donošenju tih odluka.

Uvidom u Zapisnik sa 47. Sjednice Savjeta za nacionalne manjine od 13. travnja 2012.g., Zapisnik sa 52. Sjednice Savjeta za nacionalne manjine od 03. prosinca 2013.g., te Zapisnik sa 55. Sjednice Savjeta za nacionalne manjine od 27. siječnja 2014. g. utvrđeno je da je dužnosnik Veljko Kajtazi bio prisutan na navedenim sjednicama na kojima je donesena odluka o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu.

Slijedom iznesenog, dužnosnik Veljko Kajtazi sudjelovao je u donošenju odluka Savjeta za nacionalne manjine kada su dodjeljivana sredstva i Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ tijekom 2012. i 2013.g., kada je dužnosnik bio član navedene udruge i to za projekte u izdavaštvu, u kojima je dužnosnik bio suautor radova i zbornika koji se tim projektima objavljuju.

Namjera zakonodavca donošenjem ZSSI-a bila je zaštita javnog interesa u svim situacijama u kojima bi se javni interes mogao naći ili se nalazi u koliziji s privatnim interesima dužnosnika, kao i s njim povezanih osoba, te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti, ali i u same obnašatelje javnih dužnosti. Stoga ZSSI svojim odredbama propisuje pravila ponašanja, obveze, zabrane i ograničenja s kojima su dužnosnici dužni uskladiti svoje postupanje tijekom obnašanja javnih dužnosti. Odredbama ZSSI-a propisana su i načela obnašanja javnih dužnosti, kao sustav vrijednosti prema kojima dužnosnici trebaju uskladiti svoje djelovanje od trenutka stupanja na javnu dužnost, pa do prestanka njezina obnašanja.

U predmetnom postupku Povjerenstvo je utvrdilo da postupanje dužnosnika nije bilo u skladu s načelima obnašanja javnih dužnosti. Prihvaćanjem imenovanja na javnu dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru dužnosnik se obvezao obnašati javnu dužnost na način da u svim situacijama iz kojih proizlazi ostvarivanje i nekog privatnog interesa dužnosnika ili s njim povezanih osoba, prednost da zaštiti javnih interesa. Među načelima obnašanja javnih dužnosti ističe se nužnost transparentnog postupanja, a posebno prilikom dodjele javnih sredstava, jer je u takvim slučajevima zanimanje građana opravdano jače, pa se postupcima kojima dužnosnik u takvim slučajevima otklanja sumnju u svoju nepristranost u odlučivanju, jača povjerenje građana u tijela javne vlasti.

Povjerenstvo je na temelju prikupljenih podataka i dokumentacije nesporno utvrdilo kako dužnosnik Veljko Kajtazi, kao pripadnik romske nacionalne manjine, svoja manjinska prava ima pravo ostvarivati i sudjelovanjem u radu udruga, pa tako i obavljanjem funkcije predsjednika udruge Rmsko nacionalno vijeće, što samo po sebi nije u suprotnosti sa zakonskim odredbama.

Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

U tom smislu, člankom 15. Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama manjina („Narodne novine“, br. 155/02., 47/10., 80/10., 93/11.), također je propisano da pripadnici nacionalnih manjina radi očuvanja, razvoja, promicanja i iskazivanja svog nacionalnog i kulturnog identiteta mogu osnivati udruge, zaklade i fundacije, te ustanove za obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja, kulturne, izdavačke (nakladničke), muzejske, arhivske, knjižnične i znanstvene djelatnosti.

Udruga Romsko nacionalno vijeće osnovano je kao neprofitna pravna osoba u skladu s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, te je upisano u Registar vijeća nacionalnih manjina pri Ministarstvu uprave pod registarskim brojem 21009465, u kojem dužnosnik Veljko Kajtazi obnaša dužnost predsjednika.

Člankom 35. stavkom 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet za nacionalne manjine raspoređuje sredstva koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, a korisnici sredstava podnose Savjetu za nacionalne manjine godišnja izvješća o trošenju sredstava koja su im doznačena iz državnog proračuna, o čemu Savjet za nacionalne manjine izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

Člankom 36. stavkom 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da su članovi Savjeta za nacionalne manjine i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru. Stoga je i dužnosnik Veljko Kajtazi, koji je izabran za zastupnika austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine, kao nezavisni zastupnik u 7. sazivu Hrvatskog sabora istovremeno i član Savjeta na nacionalne manjine u skladu s navedenom odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Člankom 36. stavkom 8. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano je da Savjet za nacionalne manjine donosi program rada, financijski plan, završni račun i odluke o raspoređivanju sredstava koja se u državnom proračunu osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, dok je u članku 36. stavku 10. istog Zakona propisano je da Savjet za nacionalne manjine odlučuje većinom glasova svojih članova.

Odluke o rasporedu sredstava iz državnog proračuna koja su osigurana za sufinanciranje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina raspoređuju se manjinskim udrugama i ustanovama za programe informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, te programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, Savjetu za nacionalne manjine predlaže Povjerenstvo za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanova nacionalnih manjina nakon pregleda programa pristiglih na Javni poziv za prijave programa. Navedeno Povjerenstvo sastoji se od članova Savjeta za nacionalne manjine i vanjskih članova, a osniva se kao stručna radna skupina ovlaštena za vrednovanje predloženih programa i sastavlja se od stručnih osoba iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija.

Dužnosnik Veljko Kajtazi, do sada nije bio član navedenog Povjerenstva. Navedeno Povjerenstvo svoju odluku predlaže isključivo na temelju Kriterija za utvrđivanje financijske potpore za programe nevladinih udruga i ustanova nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 123/14.). Tako se navedenim Kriterijima utvrđuju pretpostavke koje nevladine udruge i ustanove nacionalnih manjina trebaju ispunjavati pri zahtjevu za dodjelu financijske potpore iz sredstava Državnog proračuna putem Savjeta za nacionalne manjine. Za prijedlog odluke Povjerenstva na javnoj sjednici glasuje 19 članova Savjeta za nacionalne manjine, a za one udruge i ustanove koje nisu ispunile pretpostavke za financijsku potporu iz Državnog proračuna i propisane Kriterijima Povjerenstvo predlaže Savjetu za nacionalne manjine, odbijanje zahtjeva za sufinanciranjem. Savjet za nacionalne manjine pri donošenju odluke o rasporedu sredstava može formirati stručnu radnu skupinu za ocjenu predloženih programa sastavljenu od stručnjaka iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija. Također, navedenim Kriterijima propisani su i posebni kriteriji za utvrđivanje financijske potpore, među kojima se navodi da zahtjev za dodjelu financijske potpore mogu uputiti udruge i ustanove nacionalnih manjina koje su upisane u Registar udruga Republike Hrvatske i Sudski registar ustanova, koje aktivno djeluju u Republici Hrvatskoj najmanje 24 mjeseci prije podnošenja zahtjeva i u čijem je sastavu najmanje 20 članova pripadnika nacionalne manjine, a one udruge i ustanove koje prvi put podnose zahtjev dužne su uz prijavu priložiti dokaz o dosadašnjem djelovanju. Predloženi programi ocjenjuju na temelju njihove kvalitete i održivosti, broja članova koje udruga okuplja, prethodnih rezultata, razgranatosti njezinih članica na lokalnoj razini. Prednost imaju programi udruga i ustanova koje okupljaju većinu pripadnika pojedine manjine, koje su kroz duže vrijeme ostvarile značaje rezultate u očuvanju etničkog i kulturnog identiteta.

Kriterijima je propisano kako su udruge i ustanove obvezne vratiti akontacije i sredstva za programe koji nisu ili su djelomično ostvareni razmjerno neizvršenom dijelu, a u slučaju da ne vrate daljnje financiranje im se obustavlja. Isto tako, dužne su vratiti uplaćena sredstva ako se u međuvremenu cjelokupna sredstva osiguraju iz drugih stavaka Državnog proračuna za isti program. Proračunska sredstva za odobrene programe ne mogu se prenositi u sljedeću godinu i mora se izvršiti povrat u Državni proračun.

Povjerenstvo tumači da na temelju prikupljenih podataka i dokumentacije nije utvrdilo da je dužnosnik Veljko Kajtazi koristio obnašanje dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru te slijedom toga dužnosti člana Savjeta za nacionalne manjine kako bi utjecao na dodjelu sredstava Udruzi za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, već da se samim činom sudjelovanja u postupku glasovanja u donošenju odluke kojom su se između ostalih udruga nacionalnih manjina, dodjeljivala sredstva i navedenoj Udruzi, dužnosnik nalazio u situaciji mogućeg odnosno percipiranog sukoba interesa. Naime, Odluke Savjeta za nacionalne manjine donijete su nakon što je Povjerenstvo za raspodjelu sredstava nevladinim udrugama i ustanovama nacionalnih manjina, predložilo kojim udrugama treba dodijeliti sredstva i taj je prijedlog potvrđivan jednoglasno ili velikom većinom danih glasova.

Slijedom navedenog glas samog dužnosnika u postupku glasovanja kao jednog od ukupno 19 članova Savjeta za nacionalne manjine, nije bio odlučujući prilikom donošenja odluka. Međutim, kako prije samog glasovanja nije moguće unaprijed znati da li će glas pojedinog člana koji glasuje, u konačnici biti odlučujući prilikom donošenja odluke, u situaciji u kojoj dužnosnici kao članovi Savjeta za nacionalne manjine sudjeluju u donošenju odluke kojom se dodjeljuju sredstva te time ostvaruju interesi određene udruge nacionalne manjine za koju se može smatrati da je s tim članom interesno povezana, postoji situacija percipiranog odnosno potencijalnog sukoba interesa.

Obzirom da je dužnosnik bio osnivač i predsjednik Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ do stupanja na dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru, te član u trenutku kada su sredstva dodjeljivana, kao i da su sredstva dodjeljivana i za projekte izdavaštva knjiga u kojima je dužnosnik bio suautor ili izdavanja zbornika koje je dužnosnik nekoliko godina uzastopno uređivao, u duhu propisanih etičkih načela obnašanja javnih dužnosti, uputno bi bilo da se dužnosnik izuzeo iz postupka glasovanja u Savjetu za nacionalne manjine. Povjerenstvo je u postupku nedvojbeno utvrdilo kako dužnosnik Veljko Kajtazija nije postupio u duhu načela obnašanja javnih dužnosti propisanih odredbama ZSSI-a. Sudjelovanjem u postupku glasovanja, dužnosnik nije uskladio svoje ponašanje u skladu s odredbom članka 5. ZSSI-a. Uputno bi bilo da je dužnosnik javno deklarirao da je udruga čiji je dužnosnik član aplicirala putem projektnih prijedloga na javnom natječaju za dodjelu sredstava od strane Savjeta za nacionalne manjine, a potom se izuzeo iz samog postupka glasovanja. Da je dužnosnik postupio na opisani način, otklonio bi se vanjski dojam da je dužnosnik svojom položajem utjecao na dodjelu sredstava udruzi čiji je član, te bi se time ostvarili zahtjevi očuvanja povjerenja građana u tijela javne vlasti, odnosno dužnosnik bi nesudjelovanjem u glasovanju, pravilno upravljao situacijom mogućeg odnosno percipiranog sukoba interesa.

Okolnosti konkretnog slučaja upućuju na preispitivanje odredbi ZSSI-a koje dužnosnicima načelno dopuštaju članstvo u udrugama, te na razmatranje da li bi u situacijama kada bi članstvo dužnosnika u određenoj udruzi nacionalne manjine, izravno moglo utjecati na obavljanje funkcije dužnosnika u Savjetu za nacionalne manjine prilikom donošenja odluka o dodjeli sredstava udrugama nacionalnih manjina, obzirom da se prilikom glasovanja dužnosnici ne mogu izuzeti samo iz one točke koja se odnosi na njihovu udrugu, odnosno na njihovu nacionalnu manjinu, bilo uputno da se dužnosnici razriješe od obavljanja funkcija pa čak i članstva u udrugama koje apliciraju na dodjelu sredstava iz državnog proračuna putem odluka Savjeta za nacionalne manjine.

Kao jedan od načina na koji bi se u budućim situacijama moglo unaprijediti vanjski dojam koji proizlazi iz načina odlučivanja Savjeta za nacionalne manjine, Povjerenstvo upućuje na izuzimanje onog dužnosnika iz postupka glasovanja o projektima koji se odnose na udruge i institucije one nacionalne manjine čiji je taj dužnosnik član.

Percepcija potencijalnog sukoba interesa mogla bi se izbjeći i da one udruge nacionalnih manjina, čiji je dužnosnik član, a osobito one u kojima dužnosnik obavlja određene izvršne ili nadzorne funkcije, ne podnosi zahtjeve i ne stječe sredstva iz onih tijela u čijem radu dužnosnik na bilo koji način, bilo po položaju ili na temelju imenovanja, izravno ili neizravno sudjeluje.

Uvidom u Odluku Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava za pomoć institucijama za humanitarne aktivnosti u Republici Hrvatskoj na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2012.g. utvrđeno je da navedenom odlukom kao pomoć institucijama manjinske samouprave za humanitarne svrhe dodijeljen iznos od 5.185.890,00 kuna, a od navedenog iznos Romskom nacionalnom vijeću dodijeljen je iznos od 600.000,00 kuna za humanitarnu pomoć članovima, te ostvarivanje boljih uvjeta života. U odnosu na način odlučivanja i raspodjele ovih sredstava Povjerenstvo utvrđuje da ne postoji propisana Metodologija kao niti kriteriji, kao što je to propisano za raspodjelu sredstava od strane Savjeta za nacionalne manjine.

Radi zaštite povjerenja građana u tijela javne vlasti i same dužnosnike koji u njima obnašaju javne dužnosti, kao i u svrhu sprječavanja percepcije o mogućim pogodbama određenim pojedincima ili interesnim skupinama, svako dodjeljivanje sredstava od strane državnih tijela, pa tako i dodjeljivanje sredstava udrugama nacionalnih manjina, trebalo bi biti podvrgnuto jasnim i unaprijed određenim kriterijima i razrađenom metodologijom njihove podjele, te dostupno svim zainteresiranim stranama koje bi o dodjeli tih sredstava trebale biti pravovremeno obaviještene da na njih mogu što kvalitetnije aplicirati. Isto tako, izvan tako izgrađenog sustava, sredstva iz javnih izvora, odnosno državnih i drugih javnih proračuna ne bi se trebala dodjeljivati, osim u nekim iznimnim i nepredviđenim situacijama, kada bi to opći društveni interes prijeko nalagao. Ističe se kako je kod Savjeta za nacionalne manjine takav sustav dodjele u dovoljnoj mjeri ostvaren, no uočava se određeni nedostatak takvog sustava prilikom dodjele sredstava nacionalnim manjinama od strane drugih državnih tijela.

Sukladno članku 42. stavka 2. ZSSI-a, kojim je propisano da za povredu odredbi članka 5. ZSSI-a Povjerenstvo nije ovlašteno izreći sankciju, dužnosniku Veljku Kajtaziju neće se izreći sankcija. Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

2

PREDSJEDNICA POWJERENSTVA
 Daliya Orešković, dipl. iur.
Daliya Orešković

Dostaviti:

1. Dužnosnik Veljko Kajtazi, Hrvatski sabor
2. Podnositelji prijave
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana